

Desmoplastik Medulloblastomun Patolojisi ve 4 Olgunun Sunumu

The Pathology of the Desmoplastic Medulloblastoma and Report of 4 Cases

Prof. Dr. Şerefettin Canda

Özet: 1979-1998 döneminde, Dokuz Eylül Üniversitesi Patoloji Anabilim Dalı'nda, dört olgu desmoplastik medulloblastom tanısı almıştır. Bu olguların yaşı 7 ile 17 arasında ve ortalama yaşı 13'dür. Olguların ikisi kız ikisi erkektir. Tümör 2 olguda serebelller yarımkürelerde, 2 olguda da vermiste lokalizedir. Bu olguların histolojik bulguları ilgili kaynakların eşliğinde gözden geçirilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Desmoplastik medulloblastom, primitif nöroektodermal tümör, retikulin.

Desmoplastik medulloblastom, medulloblastomların az görülen bir varyantıdır (1-3). Medulloblastomlar primitif nöroektodermal tümör (PNET/MB) olup, embryonel bir neoplazidir, çoğunlukla serebellar vermiste lokalize olur, pediatrik beyin tümörlerinin yaklaşık %20'sini oluşturur ve histolojik olarak çoğunlukla "klasik" medulloblastom türünde izlenir (4-6). Buna karşın, medulloblastomların desmoplastik medulloblastom, medullomiyoblastom (7-8), melanotik medulloblastom, lipomatöz medulloblastom (9-11) ve büyük hücreli medulloblastom alt türleri de görülür (12).

Desmoplastik medulloblastomlar makroskopik olarak iyi sınırlı, çocuklu çağında genellikle orta çizgide vermal pozisyonunda ve erişkinde ise tutulan serebellumun yan loblarında superfisyal olarak lokalize olan tümörlerdir (2, 3).

Summary: Four cases diagnosed as desmoplastic medulloblastoma between 1979-1998 at Dokuz Eylül University Department of Pathology. The ages ranged from 7 to 17 years, with a mean of 13 years. There were 2 male (50%) and 2 females (50%). The tumour was located in the cerebellar hemisphere in 2 cases, in midline in 2 cases. The histologic features of these cases are described and the relevant literature is reviewed..

Key Words: Desmoplastic medulloblastoma, primitive neuroectodermal tumor, reticulin.

Histolojik açıdan, desmoplastik medulloblastomların özgün özelliği, yoğun interselüler retikulin fibril ağ içeren alanlar ile, daha açık görünümde retikulin fibril içermeyen alanlardan oluşmasıdır (1-3).

Prognos açısından, desmoplastik medulloblastom, klasik medulloblastomdan "hafif" düzeyde daha iyi bir klinik gidiş göstermekle birlikte DSÖ derece IV tümör olarak sınıflandırılır (2).

Bu çalışmanın amacı, az görülmeye nedeniyle ilginç bulunan ve medulloblastomun çok az görülen bir varyantı olan desmoplastik medulloblastomun patolojisini son bilgilerin ışığında sunmaktır.

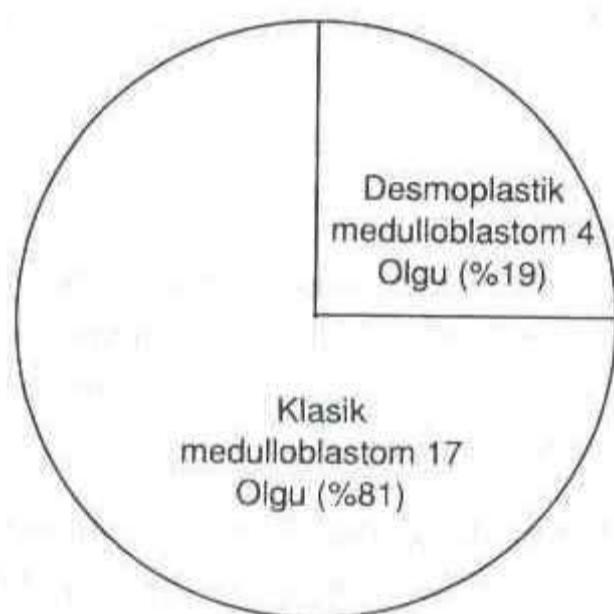
Gereç ve Yöntem

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Patoloji Anabilim Dalı'nda yaklaşık 20 yıllık dönemde (1979-1998)

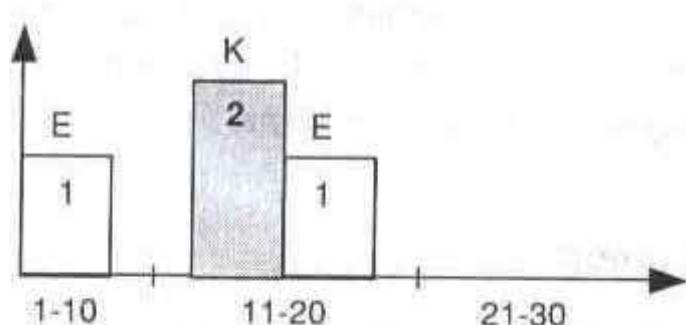
saptanan 21 medulloblastom içerisinde yer alan 4 desmoplastik medulloblastom olgusu, gerecimizi oluşturmuştur. Bu olgular yaş, cins, lokalizasyon ve histopatolojik özellikleriyle incelenmiştir (13).

Patolojik Bulgular ve Olgu Sunumu

TDizideki 21 medulloblastom içinde yer alan 4 desmoplastik medulloblastom olgusunun yaşıları 7 ile 17 arasındadır ve ortalama yaşı 13'dür. Olguların ikisi erkek, ikisi de kız çocuktur (Şekil 1, 2). Ayrıca 2 olgu vermite, 2 olgu da serebellar hemisferlerde lokalizedir (Tablo I). Hisstopatolojik olarak bu olgular desmoplastik medulloblastom olarak sınıflandırılmıştır (Resim 1-6). Histolojik incelemede mikronodüler lenfoid follikül benzeri alanlar (Resim 1, 2), bu alanları çevreleyen retiküler ağ yapısı ve daha soluk görünümde alanlar (Resim 3, 4), kimi olguda immun dokukimyasal olarak NSE olumluluğu (Resim 5) izlenmiştir. Ayrıca yapılan imprint preparatlarda, sitolojik olarak bazofil boyalı nükleuslu tümör hücreleri ile bunlarda atipik mitoz görülmüştür (Resim 6).

Şekil 1. Dizideki klasik ve desmoplastik medulloblastomun dağılımı.

Şekil 2. Dizideki desmoplastik medulloblastom olgularının yaş ve cins dağılımı

Tablo I. Dizideki desmoplastik medulloblastom olgusunun klinik-patolojik özellikleri.

Prot.No	Adı	Yaş/Cins	Lokalizasyon	Histoloji	ICD-O (1990)*
3005/88	G.A.	17/K	Vermis	Desmoplastik	M-9471/3 (C71.6)
6253/96	M.S.	7/E	Vermis	Desmoplastik	M-9471/3 (C71.6)
4701/97	S.E.	12/K	Sağ Serebeller	Desmoplastik	M-9471/3 (C71.6)
518/98	H.C.	15/E	Sol Serebeller	Desmoplastik	M-9471/3 (C71.6)

* Percy C, Von Holten V, Muir C (eds). International Classification of Diseases for Oncology, ICD-O. Second edition, Geneva: WHO, 1990 (Çeviri: Canda MŞ. UHS-O, Uluslararası Hastalık Sınıflandırması: Onkoloji. E.U. Kanserle Savaş ve Uygulama Merkezi Yayıncılık No: 1, Bornova: E.U. Basımevi, 1992).

Tartışma

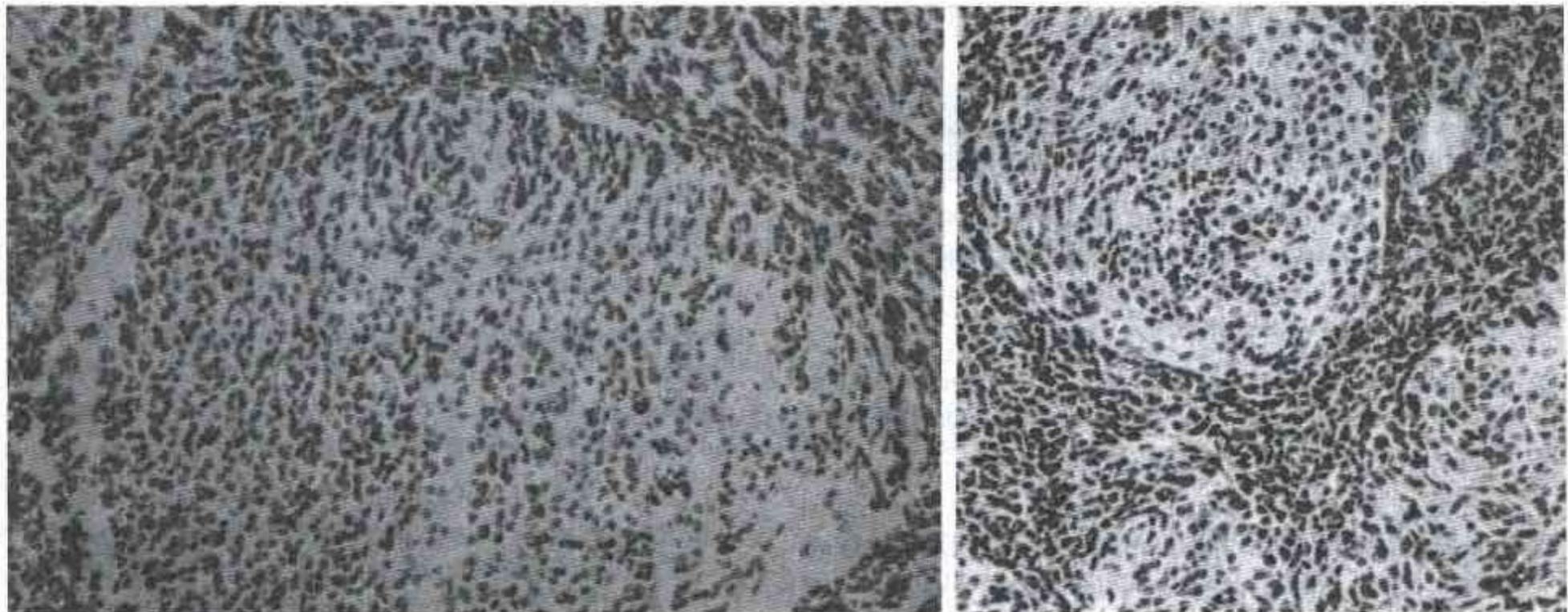
Desmoplastik medulloblastom, orta çizgi üzerinde, vermal pozisyonda ve çocukluk döneminde görülmesine karşın, lateralde yerleşenler daha ileri yaşılda daha çok görülür. Bunlar, özgün olarak, tutulan serebellar yarımkürenin süperfisyalinde yer alırlar. Cerrahi girişim sırasında leptomeningeal, lobule, iyi sınırlı bir kitle biçiminde izlenir (1-3).

Medulloblastomlar çocukluk çağında intrakranial beyin tümörlerinin %20'sini oluşturmaya karşın (6), kendi dizimizde %31 oranında izlenmiştir (14).

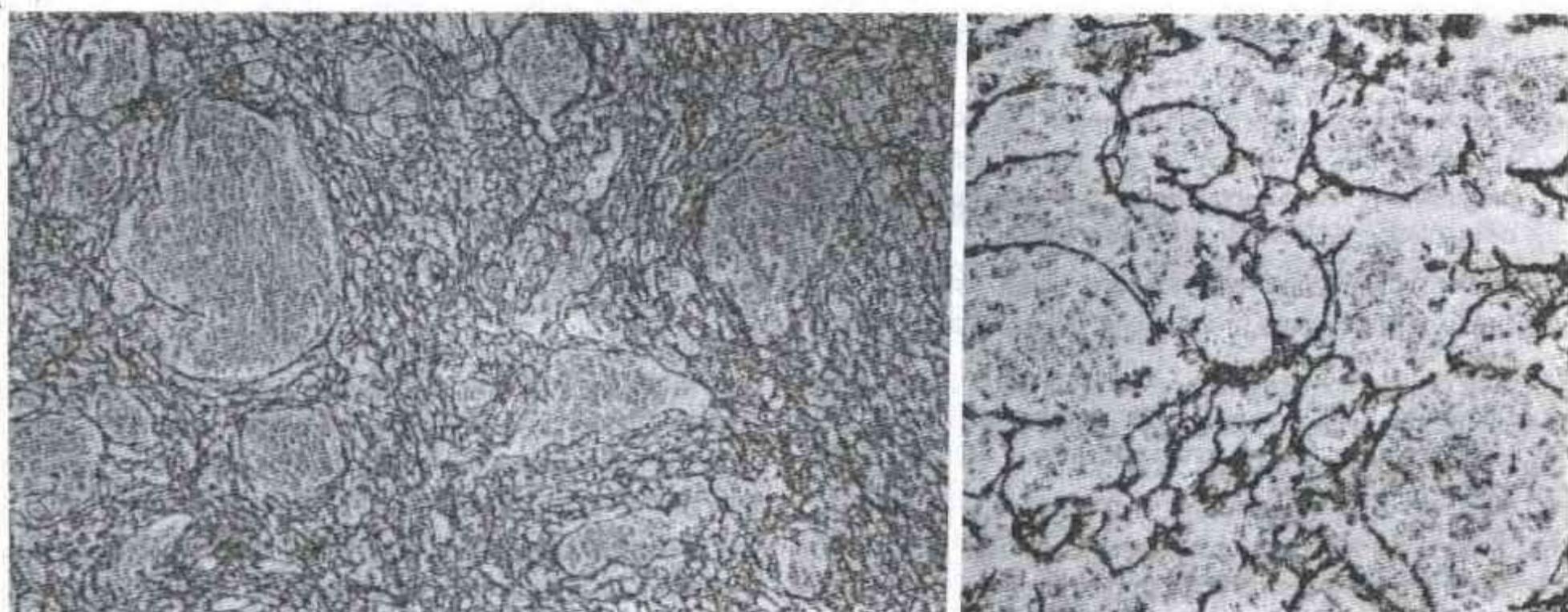
Desmoplastik medulloblastom dizisinde %16 (11 olgu) oranında izlenmesine karşın (15), kendi olgularımızda ise %19 (4 olgu) oranındadır.

Desmoplastik varyant medulloblastomun, reaktif mesenkimal leptomeningeal elementlerinin tümöral permiasyonu ile olduğu ileri sürülmektedir (3).

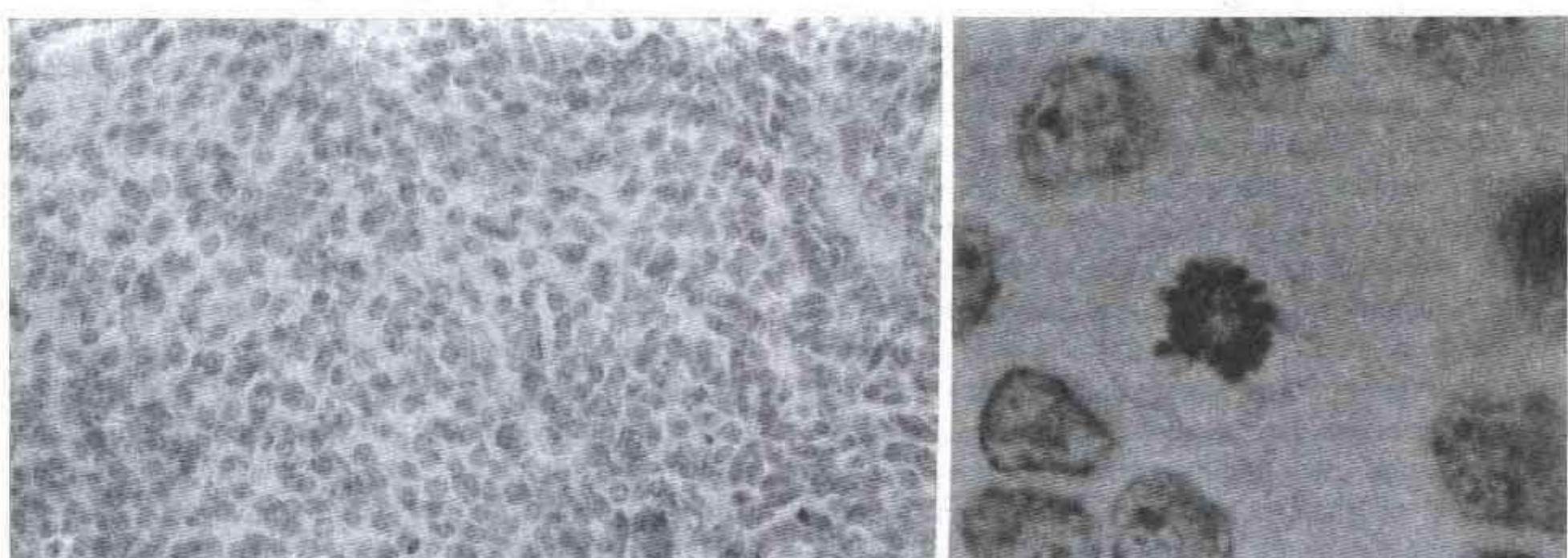
Bu tümörlerde histolojik incelemede, özgün olarak retikulin fibrillerini içeren alanlar yanısıra, mikro noduler, retikulin fibrillerini içermeyen, "soluk/açık alanlar/adalar" (pale zone/pale islands) da izlenir. Bu alanlar lenf düğümü lenfoid hiperplazisini anımsatır. Bu alanlarda selüleritede azalma, gevşek fibriller matriks, oligonedroglia benzeri hücreler izlenir. Bu psödofollikül benzeri yapılar da tümüyle bağ dokusundan yoksun değildir, nöronal ve olası astrositik diferansiasyonun yoğun olduğu bir alandır (3, 16, 17).

Resim 1-2. Desmoplastik medulloblastomda mikronodüler lenfoid follikül benzeri alanlar (3005/88 10X H+E, 6253/96 10X H+E).

Resim 3-4. Desmoplastik medulloblastomda mikronodüler lenfoid follikül benzeri alanların retiküler ağ yapısı (4701/97 4X, 518/98 10X retikulin).

Resim 4-5. Desmoplastik medulloblastomda immun dokukimyasal olarak nöron spesifik enolaz (NSE) olumluluğu ve imprint preparatta sitolojik özellikler ile atipik mitoz (518/98 20X NSE, 518/98 100X H+E).

Kaynaklar:

1. Rorke LB. Primitive Neuroectodermal Tumors. In: Nelson JS, Parisi JE, Schochet SS (eds) *Principles and Practice of Neuropathology*. St. Louis: Mosby. 1993; 185-202.
2. Namiki H, Hardman KM, Yang HY. The Central Nervous System. In: Silverberg S (ed) *Principles and Practice of Surgical Pathology and Cytopathology*, Volume 3, New York: Churchill Livingstone, 1997; 2971-2973.
3. Rosenblum MK, Bilbao JM, Ang LC. Neuromuscular System. In: Ackerman's *Surgical Pathology*. Volume Two, Eight edition. St. Louis: Mosby, 1996; 2310-2315.
4. Kleihues P, Burger PC, Scheithauer BW. Histological Typing of Tumours of the Central Nervous System. 2nd edition. In: World Health Organisation International Histological Classification of Tumours. Berlin: Springer-Verlag, 1993.
5. Kleihues P, Burger PC, Scheithauer BW. The new WHO classification of brain tumours. *Brain Pathol* 1993; 3: 255-268.
6. Caputy AJ, David CMCC, Herbert JM, Patterson K, Hommock MK. A review of the factors influencing the prognosis of medulloblastoma: The importance of cell differentiation. *J Neurosurg* 1987; 66: 80-87.
7. Rao C, Friedlander ME, Klein E, Anzil AP, Sher JH. Medullomyoblastoma in an adults. *Cancer* 1990; 65: 157-163.
8. Chowdhury C, Roy S, Mahapatra AK, Bhatia R. Medullomyoblastoma-A teratoma. *Cancer* 1985; 55: 1495-1500.
9. Söylemezoğlu F, Soffer D, Önal B, et al. Lipomatous medulloblastoma in adults. A distinct clinicopathological entity. *Am J Surg Pathol* 1996; 20: 413-418.
10. Chinelli L, Hahu MD, Budka H. Lipomatous differentiation in medulloblastoma. *Acta Neuropathol* 1998; 81: 471-473.
11. Davis DC, Wilson D, Schmitz M, Markeberry WR. Lipidized medulloblastoma in adults. *Hum Pathol* 1993; 24: 990-995.
12. Giangaspero F, Rigobello L, Badiali M, Loda M, Andreini L, Basso G, Zorzori F, Montaldi. Large-cell medulloblastomas: A distinct variant with highly aggressive behavior. *Am J Surg Pathol* 1992; 16(7): 687-693.
13. Canda MŞ, Çakalağaoğlu F, Yalçın N, Kurdoğlu B, Erbayraktar S, Güner EM, Acar DÜ. Medulloblastomların histolojik bulgularının Kopelson yöntemiyle skorlanması ve immun dokumiyasal özellikleri (11 olgu). *Nörol Bil Derg* 1995; 12(1-2): 117-124.
14. Canda MŞ, Canda T, Kırışoğlu Ü. Çocukluk çağı merkez sinir dizgesi tümörleri. *Tr Ekopatol Derg* 1996; 2(1-2): 1-4.
15. Belza MG, Donaldson SS, Steinberg GK, Cox RS, Cogen PH. Medulloblastoma: Freedom from relapse longer than 8 years-a therapeutic cure. *J Neurosurg* 1991; 75: 575-582.
16. Katsetos CD, Liu HM, Zacks SI. Immunohistochemical and ultrastructural observations on Homer Wright (neuroblastic) rosettes and the "pale islands" of human cerebellar medulloblastomas. *Hum Pathol* 1988; 19: 1219-1117.
17. Katsetos CD, Herman MM, Frankfurter A, Gross P, Collins P, Walker CC, Rosenberg S, Bernard RD, Rubinstein IJ. Cerebellar desmoplastic medulloblastoma-a further immunohistochemical characterization of the reticulin-free pale islands. *Arch Patol Lab Med* 1989; 113: 1019-1029.
18. Burger PC, Grahmann FC, Bliegle A, Kleihues P et al. Differentiation in medulloblastoma. A histological and immunohistochemical study. *Acta neuropathol (Berlin)* 1987; 73: 115-123.
19. Goldberg-Stern H, Gadoth N, Stern S, Cohen IJ, Zaizor R, Sondbank V. The prognostic significance of glial fibrillary acidic protein staining in medulloblastoma. *Cancer* 1991; 68: 568-573.

Yazışma Adresi: Prof. Dr. M. Şerefettin CANDA
Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi
Patoloji Anabilim Dalı
35340 İnciraltı, İZMİR
Tel: 0 232 259 59 59/3402
Fax: 0 232 259 05 41
